

C-518/23. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2023. augusztus 10.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság, Németország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2023. július 27.

Felperes és felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél:

Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände
– Verbraucherzentrale Bundesverband e. V. (fogyasztói központok
és szervezetek országos szövetsége)

Alperes és ellenérdekű fél a felülvizsgálati eljárásban:

NEW Niederrhein Energie und Wasser GmbH

Az alapeljárás tárgya

Fogyasztóvédelem – Reklám – Villamosenergia-ár – 2005/29/EK irányelv –
A 7. cikk (1) bekezdése és (4) bekezdésének c) pontja – Az ár kiszámításának
módjára vonatkozó információ

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

Az uniós jog értelmezése, EUMSZ 267. cikk

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

A fogyasztástól függő díjszabás esetén olyannak kell-e lennie az eladó vagy
szolgáltató által a 2005/29/EK irányelv 7. cikkének (1) bekezdése és 7. cikke
(4) bekezdésének c) pontja alapján az ár kiszámításának módjáról szolgáltatandó

információnak, hogy az információ alapján a fogyasztó az őt érintő fogyasztás ismeretében önállóan ki tudja számítani az árat?

A hivatkozott uniós jogi rendelkezések

A belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („Irányelv a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról”) (HL 2005. L 149., 22. o.), különösen a 7. cikk (1) bekezdése és (4) bekezdésének c) pontja

A hivatkozott nemzeti rendelkezések

Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (a tisztességtelen verseny tilalmáról szóló törvény, UWG), különösen az 5a. § (1) bekezdése és az 5b. § (1) bekezdésének 3. pontja

A tényállás és az eljárás rövid bemutatása

- 1 A felperes a tizenhat németországi fogyasztói központot tömörítő szövetség. Az alperes egy Németország egész területén működő energiaszolgáltató vállalkozás, amely háztartásokat, köztük olyan ügyfeleket lát el villamos energiával, akik éjszakai árammal működtetett hőtárolós fűtőberendezéshez vásárolnak fűtőáramot. Az alperes az éjszakai ellátási órákban alacsony díjszabás mellett kínálja villamos energiáját ezen ügyfeleknek. Ez a díjszabás kedvezőbb, mint a többi órában alkalmazott magas díjszabás. Az éjszakai árammal működtetett hőtárolós fűtőberendezésekkel rendelkező ügyfelek alacsony díjszabású villamos energiát használnak fűtőberendezéseik feltöltéséhez.
- 2 A helyi körülményektől függően ezen ügyfelek esetében külön-külön vagy közösen mérik a fűtőáram és a más célra felhasznált áram fogyasztását. Közös mérés esetén kettős díjszabásos fogyasztásmérőt használnak, amely két számlálóval rendelkezik. Az egyik számláló az alacsony díjszabású ellátási órák, a másik pedig a magas díjszabású többi óra villamosenergia-fogyasztását méri. Az alacsony díjszabású időszakban azonban a fűtőáram mellett más célra felhasznált áram fogyasztására is sor kerül, mely utóbbi nem mérhető külön. Egyes elosztórendszer-üzemeltetők ezért úgynevezett kompenzációs mennyiséget határoznak meg a villamosenergia-szolgáltatók számára, amelynek erejéig az alacsony díjszabás szerint mért villamosenergia-fogyasztás egy részét átalányjelleggel a magas díjszabás szerint számolják el. Az alperes a rendszerüzemeltetők által meghatározott kompenzációs mennyiséget áthárítja az

ügyfeleire. Az alperes székhelye szerinti helyi rendszerüzemeltető 25%-os kompenzációs mennyiséget határoz meg az alperes számára.

- 3 Az alperes az általános szerződési feltételeiben – amelyek tudomásulvételét az ügyfélnek kattintással meg kell erősítenie az internetes megrendelés során – utal arra, hogy a helyi rendszerüzemeltető határozza meg az ellátási órákat és a kompenzációs mennyiséget. Az alperes közli továbbá a székhelye szerinti helyi rendszerüzemeltető által meghatározott ellátási órákat és alacsony díjszabású időszakot, valamint azt, hogy a kompenzációs mennyiséget az említett rendszerüzemeltető 25%-os mértékben határozta meg.
- 4 Az alperes az internetes oldalán díjkalkulátort kínál villamosenergia-díjszabásaihoz, amelyet a fűtőáramot vásárló és kettős díjszabásos fogyasztásmérővel rendelkező ügyfelek is használhatnak. A díjkalkulátorban meg kell adniuk postai irányítószámukat, valamint az általuk a magas és az alacsony díjszabás mellett fogyasztott mennyiségeket. Az ügyfelek a folyamat végén díjszabási ajánlatot kapnak, amelyet elfogadhatnak.
- 5 A felperes az alperes által a díjkalkulátorával készített díjszabási javaslatokat kifogásolja. A feltüntetett teljes ár túl alacsony, mert nem veszi figyelembe a kompenzációs mennyiséget.
- 6 A felperes azt kérte, hogy az alperest kötelezzék többek között annak abbahagyására, hogy fűtőáramra vonatkozó ajánlatot reklámoz, illetve reklámozzat, és ennek során a megrendelési folyamat egyetlen pontján sem ad kifejezetten tájékoztatást a fogyasztó számára a fűtőárammal való elszámolás módja körében a fűtő- és a háztartási áram kettős díjszabásos fogyasztásmérővel történő közös mérése esetén alkalmazott konkrét kompenzációs mennyiségről, illetve erre utaló információt nem hoz tudomására (a továbbiakban: abbahagyására kötelezés iránti kérelem).
- 7 A felperes abbahagyásra kötelezés iránti kérelme arra irányul, hogy az alperes anélkül reklámoz fűtőáramra vonatkozó ajánlatot az internetes oldalán, hogy kifejezetten tájékoztatást adna „a fűtőárammal való elszámolás módja körében [a] konkrét kompenzációs mennyiségről”. A megrendelési folyamat egyetlen pontján sem kerül sor az alkalmazandó százalékos kompenzációs mennyiségről való tájékoztatásra. Az alperes csak az általános szerződési feltételeiben utal az alacsony és a magas díjszabás közötti 25%-os átalányjellegű százalékos kompenzációra. Az alperes nem tájékoztatja a fogyasztót a –díjkalkulátor használatát magában foglaló – megrendelési folyamat során a kompenzációs mennyiségnek az ügyfél által konkrétan megadott postai irányítószám esetében alkalmazandó, a rendszerüzemeltető által meghatározott és az alperes által áthárított százalékos arányáról.
- 8 A Landgericht (regionális bíróság, Németország) elutasította a keresetet. Az Oberlandesgericht (regionális felsőbíróság, Németország) elutasította a felperes ezzel szemben benyújtott fellebbezését.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indokolásának rövid bemutatása

- 9 Az abbahagyásra kötelezés iránti kérelemnek helyt kell adni, ha az alperes által az UWG 5a. §-ának (1) bekezdése és 5b. §-a (1) bekezdésének 3. pontja (a 2005/29 irányelv 7. cikkének (1) bekezdése és 7. cikke (4) bekezdésének c) pontja) alapján az ár kiszámításának módjáról szolgáltatandó információk „lényeges információként” a kompenzációs mennyiség adott ügyfélre vonatkozó százalékos arányát is magában kell foglalnia.
- 10 Az UWG 5a. §-ának (1) bekezdése szerint tisztességtelenül jár el az, aki olyan lényeges információ kihagyásával téveszti meg a fogyasztót vagy más piaci szereplőt, (1. pont) amelyre a fogyasztónak vagy más piaci szereplőnek az adott körülmények között szüksége van ahhoz, hogy tájékozott üzleti döntést hozzon, és (2. pont) amelynek kihagyása alkalmas arra, hogy a fogyasztót vagy más piaci szereplőt olyan üzleti döntés meghozatalára készítse, amelyet egyébként nem hozott volna meg. Az UWG 5a. §-ának (3) bekezdése szerint annak értékelése során, hogy sor került-e lényeges információk kihagyására, figyelembe kell venni (1. pont) a kereskedelmi gyakorlatban választott kommunikációs eszköz által támasztott térbeli vagy időbeli akadályokat, valamint (2. pont) minden olyan intézkedést, amelyet a kereskedő annak érdekében tett, hogy az információt a kereskedelmi gyakorlatban választott kommunikációs eszköztől eltérő úton eljuttassa a fogyasztókhoz vagy más piaci szereplőkhöz. E rendelkezések a 2005/29 irányelv 7. cikkének az ugyanezen irányelv 2. cikkének k) pontjával összefüggésben értelmezett (1)–(3) bekezdését ültetik át.
- 11 Az UWG 5b. §-ának (1) bekezdése felsorolja azokat az információkat, amelyek – amennyiben azok a körülményekből nem tűnnek ki – az UWG 5a. §-ának (1) bekezdése értelmében lényegesnek minősülnek, ha árukat vagy szolgáltatásokat tulajdonságaikra és az árukra az alkalmazott kommunikációs eszköznek megfelelő módon utalva úgy kínálnak, hogy az átlagfogyasztó képes megkötni az ügyletet. E rendelkezés a 2005/29 irányelv 7. cikkének az ugyanezen irányelv 2. cikkének i) pontjával összefüggésben értelmezett (4) bekezdését ülteti át. Az UWG 5b. §-a (1) bekezdésének 3. pontja szerint ezen információk közé tartozik a teljes ár, vagy – amennyiben az áru vagy szolgáltatás jellegéből adódóan a teljes árat nem lehet előre kiszámítani – az ár kiszámításának módja, valamint adott esetben az összes fuvardíj, szállítási vagy postaköltség, illetve amennyiben e költségeket nem lehet előre kiszámítani, annak a ténynek a feltüntetése, hogy esetlegesen további költségek merülhetnek fel. E rendelkezés a 2005/29 irányelv 7. cikke (4) bekezdésének c) pontján alapul.
- 12 Az alperes által a fogyasztóknak reklámozott villamosenergia-szolgáltatást az UWG 5b. §-a (1) bekezdésének megfelelően úgy kínálják, hogy az átlagfogyasztó képes megkötni az ügyletet.
- 13 A 2005/29 irányelv 7. cikke (4) bekezdésének átültetése során a német jogalkotó az irányelvben használt „vásárlásra való felhívás” kifejezés helyett azt a megfogalmazást választotta, hogy árukat vagy szolgáltatásokat úgy kínálnak, hogy

az átlagfogyasztó számára lehetővé teszik az ügylet megkötését. Az UWG 5b. §-a (1) bekezdésének ez alapján megkövetelt, az irányelvvel összhangban álló értelmezésének megfelelően az e rendelkezés szerinti ajánlat megállapításához elegendő, ha a 2005/29 irányelv 7. cikkének (4) bekezdése szerinti vásárlásra való felhívás áll fenn. A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint ez a helyzet akkor, ha a reklámozott termékre és annak árára vonatkozó információ elegendő ahhoz, hogy a fogyasztó képes legyen ügyleti döntést hozni, és nem szükséges, hogy a kereskedelmi kommunikáció magában foglalja a termék megvásárlásának konkrét lehetőségét, vagy pedig az ilyen lehetőség közelében vagy alkalmával jelenjen meg (lásd: 2011. május 12-i Ving Sverige ítélet, C-122/10, EU:C:2011:299, 33. pont). A 2005/29 irányelv 2. cikkének k) pontja (az UWG 2. §-a (1) bekezdésének 1. pontja) szerint az ügyleti döntés magában foglalja a fogyasztó által arra vonatkozóan hozott döntést, hogy vásároljon-e, és ha vásárol, akkor hogyan és milyen feltételek mellett; a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint ez magában foglalja az ilyen döntéssel közvetlen kapcsolatot mutató döntést is, például arra vonatkozólag, hogy a fogyasztó belépjen-e az üzlethelyiségbe (lásd: 2013. december 19-i Trento Sviluppo és Centrale Adriatica ítélet, C-281/12, EU:C:2013:859, 36. pont), valamint hogy – a kérdést előterjesztő bíróság véleménye szerint – felkeressen-e egy internetes értékesítési portált.

- 14 Az alperes kifogásolt reklámja vásárlásra való felhívásnak és így az UWG 5b. §-ának (1) bekezdése értelmében vett ajánlatnak minősül. Az alperes díjkalkulátorának használata során a fogyasztó megkapja azokat a lényeges információkat, amelyekre szüksége van ahhoz, hogy képes legyen meghozni az ügyleti döntést a villamosenergia-szolgáltatási szerződés alperessel való megkötéséről. Az alperes internetes oldala még azt is lehetővé teszi a fogyasztó számára, hogy a díjkalkuláció eredménye alapján közvetlenül kössön vele villamosenergia-szolgáltatási szerződést. Mivel a releváns ügyleti döntés meghozatalára már a megrendelési folyamat megindításával sor kerül, az, hogy a kompenzációs mennyiségre az alperes által e megrendelési folyamat keretében a fogyasztó tudomására hozott általános szerződési feltételekben utalnak, már csak időbeli okokból sem alkalmas az alperes tájékoztatási kötelezettségének teljesítésére.
- 15 Az alperesnek ezért a jelen esetben főszabály szerint már a vásárlásra való felhívással információt kell szolgáltatnia az ár kiszámításának módjáról a 2005/29 irányelv 7. cikkének (1) bekezdése és 7. cikke (4) bekezdésének c) pontja (az UWG 5a. §-ának (1) bekezdése és 5b. §-a (1) bekezdésének 3. pontja) alapján.
- 16 A villamosenergia-szolgáltatás (teljes) árát a termék jellegéből adódóan nem lehet előre kiszámítani, mivel az a ténylegesen fogyasztott villamos energia mennyiségétől függ. A ténylegesen fogyasztott villamos energia mennyisége eltérhet a fogyasztó által az alperes díjkalkulátorában megadott villamosenergia-mennyiségtől.
- 17 A jelen ügyben felmerül az a nem egyértelműen megválaszolható kérdés, hogy a fogyasztástól függő díjszabás esetén olyannak kell-e lennie a 2005/29 irányelv

7. cikkének (1) bekezdése és 7. cikke (4) bekezdésének c) pontja (az UWG 5a. §-ának (1) bekezdése és 5b. §-a (1) bekezdésének 3. pontja) alapján az ár kiszámításának módjáról szolgáltatandó információnak, hogy az információ alapján az ügyfél önállóan ki tudja számítani az árat az őt érintő fogyasztás ismeretében.
- 18 A Bíróság ítélezési gyakorlata szerint az ár kiszámításának módja a végső ár kiszámításának módját, valamint adott esetben a további költségeket, vagy az arra való utalást foglalja magában, hogy e költségek a vásárlót terhelik (lásd: 2011. május 12-i Ving Sverige ítélet, C-122/10, EU:C:2011:299, 65. pont). A nemzeti bíróságnak e tekintetben meg kell vizsgálnia, hogy a végső ár kiszámítási módjának elhagyása nem akadályozza-e a fogyasztót abban, hogy tájékozott ügyleti döntést hozzon, és ennek következtében nem vezet-e ahhoz, hogy az olyan ügyleti döntést hoz, amelyet egyébként nem hozott volna meg. Szintén figyelembe kell vennie az alkalmazott kommunikációs eszköz korlátait, a termék jellegét és tulajdonságait, valamint minden olyan egyéb intézkedést, amelyet az eladó vagy szolgáltató annak érdekében tett, hogy az információt eljuttassa a fogyasztókhoz (lásd: 2011. május 12-i Ving Sverige ítélet, C-122/10, EU:C:2011:299, 65–72. pont; 2016. október 26-i Canal Digital Danmark ítélet, C-611/14, EU:C:2016:800, 58. és 62–64. pont).
- 19 A kompenzációs mennyiség konkrét százalékos arányára vonatkozó információra a fogyasztónak szüksége van ahhoz, hogy tájékozott döntést hozzon, és ezen információ kihagyása alkalmas arra, hogy olyan ügyleti döntés meghozatalára készítse, amelyet egyébként nem hozott volna meg.
- 20 Az UWG 5a. §-a (1) bekezdésének 1. és 2. pontja (a 2005/29 irányelv 7. cikkének (1) bekezdése) szerinti azon feltételek, hogy a kihagyott információra a fogyasztónak a körülményektől függően szüksége van ahhoz, hogy tájékozott döntést hozzon, és hogy ezen információ kihagyása alkalmas arra, hogy a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készítse, amelyet egyébként nem hozott volna meg, olyan további tényállási elemeket képeznek, amelyeket önállóan kell megvizsgálni.
- 21 Egyes elosztórendszer-üzemeltetők kompenzációs mennyiséget határoznak meg a villamosenergia-szolgáltatók számára. A kompenzációs mennyiség százalékos arányának mértéke ennél fogva a rendszerüzemeltető döntésétől függ. A felülvizsgálati eljárásban ezenfelül a felperes javára a felperes azon vitatott állítását kell alapul venni, hogy nem minden villamosenergia-szolgáltató hárítja át az ügyfelekre a rendszerüzemeltető által meghatározott kompenzációs mennyiséget. Ennek megfelelően a jelen ügyben teljesülnek az UWG 5a. §-a (1) bekezdésének 1. és 2. pontja szerinti további feltételek, mert csak az alperes által az ár kiszámítása során figyelembe vett kompenzációs mennyiség százalékos arányának mértéke teszi lehetővé az alperes ajánlatának más villamosenergia-szolgáltatók ajánlataival való összehasonlítását. Ez egyébként még akkor is így van, ha a rendszerüzemeltető által meghatározott kompenzációs mennyiséget minden villamosenergia-szolgáltató egyformán áthárítja az

ügyfelekre, mert két olyan versengő ajánlat állhat fenn, amelyek közül az egyik kedvezőbb alacsony díjszabású árat, a másik pedig kedvezőbb magas díjszabású árat kínál. Ebben az esetben a kompenzációs mennyiség százalékos arányától (is) függ, hogy melyik ajánlat kedvezőbb a fogyasztó számára.

- 22 Nem nyert megállapítást, és nem is nyilvánvaló, hogy az alperes, amely az internetes oldalán egy díjkalkulátor rendelkezésre bocsátásával reklámoz, akadályokkal szembesülne az általa alkalmazott kommunikációs eszköz miatt.
- 23 A jelen ügy felveti azt a nem egyértelműen megválaszolható kérdést, hogy miként kell értelmezni a 2005/29 irányelv 7. cikkének (1) bekezdése és 7. cikke (4) bekezdésének c) pontja (az UWG 5a. §-ának (1) bekezdése és 5b. §-a (1) bekezdésének 3. pontja) értelmében vett „az ár kiszámításának módja” kritériumot. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés annak tisztázására irányul, hogy a fogyasztástól függő díjszabás esetén olyannak kell-e lennie az eladó vagy szolgáltató által az ár kiszámításának módjáról szolgáltatandó információknak, hogy az információ alapján az ügyfél önállóan ki tudja számítani az árat az őt érintő fogyasztás ismeretében.
- 24 „[A]z ár kiszámításának módja” megfogalmazás lehetővé tesz olyan értelmezést, amely szerint elegendő, ha az eladó vagy szolgáltató csak általános tájékoztatást ad az ár kiszámítása szempontjából releváns elemekről és az ár kiszámításának módjáról. Amennyiben a Bíróság megállapította, hogy az ár kiszámításának módjáról való tájékoztatásra vonatkozó kötelezettség a végső ár kiszámításának módjára is kiterjed (lásd: 2011. május 12-i Ving Sverige ítélet, C-122/10, EU:C:2011:299, 65. pont), annyiban ezzel szintén nem eleve ellentétes az ilyen értelmezés.
- 25 A 2005/29 irányelvnek a fogyasztóvédelem magas szintjének létrehozására irányuló célja (lásd: a 2005/29 irányelv (5) és (6) preambulumbekzdése, valamint 1. cikke; 2016. október 26-i Canal Digital Danmark ítélet, C-611/14, EU:C:2016:800, 25. és azt követő, valamint 62. pont) azonban mellett szólhat, hogy a tájékoztatásnak lehetővé kell tennie a fogyasztó számára az ár megállapítását. Úgy tűnik azonban, hogy a 2005/29 irányelv nem pontosítja „az ár kiszámításának módja” fogalmát.
- 26 A 2005/29 irányelv 7. cikke (4) bekezdése c) pontjának szövegkörnyezete is azon feltevés ellen szólhat, hogy elegendő a figyelembe veendő kompenzációs mennyiségre való általános utalás. Eszerint az észszerűen előre nem kiszámítható fuvardíj, szállítási vagy postaköltség esetében elegendő annak a ténynek a feltüntetése, hogy esetlegesen további költségek merülhetnek fel. A rendelkezés e része azonban nem az ár kiszámításának módjára vonatkozó információra vonatkozik (lásd: Mengozzi főtanácsnok Citroën Commerce ügyre vonatkozó indítványa, C-476/14, EU:C:2015:814, 73. pont). Ez arra utalhat, hogy e tekintetben további információkra van szükség. A jelen esetben nem további költségekről, hanem a végső ár kiszámításának módjáról van szó.

- 27 A kérdést előterjesztő bíróság ezenkívül rámutat arra, hogy valamely információ kihagyása azt feltételezi, hogy az információ a kereskedő üzleti tevékenységének területére és a kereskedő felelősségi körébe tartozik, vagy a kereskedő észszerű erőfeszítéssel meg tudja szerezni azt. Ez figyelembe veszi azt a körülményt, hogy a tájékoztatási kötelezettségek korlátozzák a vállalkozás szabadságát (az Európai Unió Alapjogi Chartájának 16. cikke), és azoknak ezért arányosnak kell lenniük. Igaz ugyan, hogy a 2005/29 irányelv 7. cikkének (3) bekezdése csak az eladó vagy szolgáltató által alkalmazott kommunikációs eszköz térbeli és időbeli korlátaival kapcsolatban tartalmaz rendelkezéseket, az információ rendelkezésre állásával vagy megszerzésével kapcsolatban azonban nem. Ha azonban e szempontot teljes mértékben figyelmen kívül hagynák, akkor az eladónak vagy szolgáltatónak ilyen esetekben tartózkodnia kellene az ilyen, vásárlásra való felhívásban megnyilvánuló reklámtól, és a reklám más formáit kellene alkalmaznia. A fellebbviteli bíróság mint a tényállást megállapító bíróság mindazonáltal nem mondta ki, hogy az alperes számára lehetetlen lenne megszerezni a kompenzációs mennyiség százalékos arányaira vonatkozó információt. A másodfokú ítéletben megállapította ugyan, hogy az alperesnek nincs lehetősége konkrét kompenzációs mennyiséget megadni, nem tett azonban megállapításokat azzal kapcsolatban, hogy milyen erőfeszítéssel járna az alperes számára a kompenzációs mennyiség előtte már ismert százalékos arányainak egy adatbázisban történő összegyűjtése, azoknak az előtte még nem ismert százalékos arányokkal az érintett elosztórendszer-üzemeltetők megkeresése útján történő kiegészítése, valamint az információk naprakészen tartása.